

SECCIÓ 1. COMPRESIÓ LECTORA

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que es plantegen tot seguit.

Elogi del prejudici

L'altre dia un periodista de televisió va presentar el film *Jarhead* i el va resumir, més o menys, com «la història d'uns pobres nois obligats a patir les atrocitats de la guerra». *Jarhead* és tot el contrari.

La pel·lícula és el relat d'uns reclutes del cos de *marines* de l'exèrcit dels Estats Units, *jarheads* ('caps de pot'), a qui envien a la primera guerra de l'Iraq; un grapat de nois sense futur que, gràcies a l'exèrcit, almenys han trobat un sentit a la vida: matar els enemics d'Amèrica. Tanmateix, quan són enviats al camp de batalla, topen amb un imprevist: la guerra moderna és ultratecnològica; tot ho resol l'aviació, que fa caure llamps del cel com els déus clàssics. Els *jarheads* han estat entrenats per ser uns guerrers ferotges, però tot el que els deixen fer al desert és hidratar-se, masturbar-se i tornar a hidratar-se. No hi ha combats.

El final de *Jarhead* és un dels anticlímaxs més memorables del cinema modern. Els dos protagonistes, franc tiradors experts, reben l'ordre d'abatre un coronel iraquí. Prenen posició, fan tots els càlculs, però, quan estan a punt de disparar, un oficial americà els atura: no caldrà disparar perquè l'aviació arrasará la posició, el coronel i set-cents reclutes iraquians que són amb ell. Un dels dos *jarheads* s'enfronta a l'oficial: «Per què no ens deixen disparar, per què? De totes maneres, aquest paio ja és mort!» S'ensorra i es posa a plorar. Durant anys sencers, aquells nanos han estat educats per matar, i, quan van a una guerra, ni tan sols els deixen disparar una bala. Ni una. Per tant, *Jarhead* no és la tragèdia d'uns nois obligats a fer la guerra sinó, ben al contrari, la d'uns nois a qui no deixen fer la guerra. *Jarhead* no és un film específicament antibèl·lic, sinó que, com *American beauty*, és una crítica a la hipocresia de la societat americana, tan opulenta en bombes que no li calen herois.

Tornem al principi: com és possible que el periodista l'espifiés? Doncs per un *prejudici*. És molt possible que el seu raonament fos: «*Jarhead* és obra de Sam Mendes, el director d'*American beauty*. Un home així no pot fer una pel·lícula bèl·lica probèl·lica; en conseqüència, *Jarhead* ha de ser una pel·lícula bèl·lica antibèl·lica.»

Tots tenim prejudicis. I els tenim perquè ens són necessaris per gestionar la realitat. Si veiem algú amb ulleres a l'estil de John Lennon, cabells llargs i flors al cap, pensarem: «És un *hippy*.» Tots sabem, més o menys, què pensen els *hippies*, i amb aquesta informació prèvia ens serà més fàcil adequar les opinions sobre aquesta persona i relacionar-nos-hi. Podria ser que aquell *hippy* en concret fos un policia de la secreta, d'acord. Però en principi les probabilitats juguen a favor nostre. Quina ideologia política adjudicariem a un individu que se'ns presenta amb un litre de gomina als cabells?

El drama dels prejudicis és que tendeixen a desbordar-se. Fa poc vaig descobrir que a Madrid consideren les ulleres de pasta negra pròpies de catalans; suposo que perquè les portaven determinats

polítics i presentadors molt populars. És a dir, que amb poques persones, molt poques, n'hi ha prou per usurpar la identitat de set milions. I pel que fa als escriptors, per citar un col·lectiu, tothom sap que tenen una vida bohèmia, dispersa i esbojarrada. És inútil que vostè pregunti: «Si el novel·lista Jaume Cabré es passés el dia de bar en bar, d'on hauria tret el temps per escriure mil pàgines de pura excel·lència?» Els prejudicis són més resistents que qualsevol plaga.

Tinc un amic que es va veure pertorbat per l'arribada d'un nou veí que es passava el dia posant salsa, *reggaeton*, *merengue* i *amargue* a tot drap i a qualsevol hora. El meu amic va concloure que els centreamericans són uns maleducats. Un dia el meu amic va descobrir que el seu nou veí era natural del Masnou, Maresme. Va modificar el seu criteri sobre els immigrants? Gens ni mica.

Un dia el veí del meu amic es va ajuntar amb una noia natural de Comayagua, Hondures. La noia, ves per on, odiava la salsa, l'*amargue*, el *reggaeton* i qualsevol expressió musical centreamericana; així que, a partir d'aquell dia, es van acabar les molèsties del meu amic. Va canviar d'opinió sobre els immigrants de l'Amèrica Central? No. Segons el meu amic, la noia de Comayagua, Hondures, era una excepció. Els prejudicis són més fidels que l'amor.

Fa poc vaig coincidir amb el meu amic en un fòrum sobre cinema. Jo feia temps que li havia recomanat *Jarhead*, però ell no s'havia dignat a veure-la fins l'altre dia, quan la van passar per televisió, amb la breu presentació del periodista. «I què et va semblar?», li vaig dir. «Oh!», exclamà, «una pel·lícula tremenda sobre uns pobres nois obligats a anar a la guerra!»

Adaptació d'un text

d'Albert SÁNCHEZ PIÑOL. *Ara* [en línia] (24 setembre 2011)

Part 1

Tenint en compte el text que heu llegit, trieu la resposta correcta en cadascuna de les cinc qüestions següents.

[15 punts: 3 punts per cada resposta correcta, 0 punts per les qüestions no contestades i -1,5 punts per cada resposta incorrecta]

1. Sánchez Piñol afirma que *Jarhead* no és la història d'uns pobres nois obligats a patir les atrocitats de la guerra, perquè
 - a) és, en realitat, una pel·lícula de dos nois que no volen fer la guerra.
 - b) les màquines prenen el comandament de la guerra.
 - c) la guerra, al capdavant, és una excusa per a posar de manifest la hipocresia de la societat nord-americana.
2. Sam Mendes és
 - a) el director de dues pel·lícules antibèl·liques, *American beauty* i *Jarhead*.
 - b) el director d'una pel·lícula bèl·lica, *Jarhead*.
 - c) el director d'una pel·lícula probèl·lica i d'una altra d'antibèl·lica.
3. La finalitat principal de l'article és
 - a) contradir l'opinió del periodista respecte a *Jarhead*.
 - b) desmentir que *Jarhead* sigui una pel·lícula antibèl·lica.
 - c) reflexionar sobre el prejudici fent servir *Jarhead* com a pretext.
4. Un amic de l'articulista té la convicció que les persones que provenen de l'Amèrica Central són maleducades perquè tenen el costum d'escoltar salsa, *reggaeton*, *merengue* i *amargue* tot el dia i a un volum alt. Com ha arribat a aquesta conclusió?
 - a) És una constatació fruit de l'experiència amb la veïna hondurenya.
 - b) És un prejudici que ha interioritzat sense cap mena d'evidència.
 - c) És una idea que ha estès a tots els centreamericans després d'haver-la constatat en un veí.

5. En aquest article, la frase «I pel que fa als escriptors, per citar un col·lectiu, tothom sap que tenen una vida bohèmia, dispersa i esbojarrada» és
- a) irònica.
 - b) descriptiva.
 - c) benigna.

FORMACIOMIRO.COM
PART D'UN EXAMEN OFICIAL

Part 2

Responen a les tres qüestions següents, relatives al text que heu llegit, d'una manera sintètica i amb les vostres paraules. Per a respondre, feu servir únicament l'espai que hi ha a sota de cada qüestió.

[15 punts: 5 punts per cada resposta si és correcta i està ben formulada; 2,5 punts si és correcta però hi manca o hi sobra informació o té problemes d'expressió, i 0 punts si és incorrecta]

6. El periodista i Sánchez Piñol no tenen la mateixa perspectiva de la pel·lícula *Jarhead*. Com la defineix cadascun d'ells?

7. Expliqueu què és un *prejudici*. Esmenteu-ne tres exemples extrets del text.

8. Justifiqueu per què l'article es titula «Elogi del prejudici».

FORMACIOMIRO.COM
PART D'UN EXAMEN OFICIAL